

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

50. An juspat. hæreditarium transeat ad fidei commissarium, vel usufructuarium universalem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Questio 50. Utrum etiam juspatr. hereditarium transeat ad fidei commissarium, vel usufructuarium universalem seu omnium bonorum?

Respondeo primò: juxta sententiam communiorem hoc juspatr. non transit ad fidei commissarium, sed remanet penes heredem directum, eò quòd juspatr. hereditarium videatur sequi heredem, non alium; sitque non minùs religiosum, & non respiciat commodum pecuniarum, quàm jus sepulchrorum, quòd juxta *l. quia proinde. ff. ad Trebellian. s. c. restituta* hereditate remanet apud heredem, videatur idem de eo dicendum, quòd de patronatu libertorum, qui juxta *l. si patroni. ff. ad Trebellian.* penes heredem gravatum manet, & nequaquam transit ad fidei commissarium. Ita sentiunt Covar in *c. Raynatus. de testam. n. 8. & l. 2. var. res. d. c. 18. n. 2. Barb. in c. l. h. r. apud Pirh. num. 54. Lott. l. 2. q. 11. n. 37. citans pro hac sententia num. 29. Barth. in l. quia proinde. §. si restituta & n. 33. Bald. in l. final. c. de edito divi Adrian. Lamb. Fusarium, Riminald. & c. dicens esse sententiam communem.*

2. Contrarium nihilominùs teneant Molin. de primog. cap. 24. à num. 7. & alter Molin. de just. d. 118. in fine Gurtier. de tutor. p. 3. c. 29. n. 15. apud Castrop. loc. cit. n. 4. Zoëlius ad h. r. n. 22. & de usufructuario universali expressè Corrad. lib. 4. c. 5. n. 1. Barb. Jur. Eccl. l. 3. c. 12. n. 232. citans Campan. Cenedum Riccium & c. eò quòd ad fidei commissarium universalem transit hereditas, adeoque & juspatr. ei annexum: cui non obstat, ut Pirh. n. 55. quòd in hoc casu Juspatr. non acquiritur jure hereditario; nam suapte naturà sequitur eum, ad quem bona universalia transeunt, non tanquam aliquid hereditarium, sed tanquam aliquid annexum rerum universitati, cum qua transit. Item quòd usufructuario universali conceduntur omnia jura realia & personalia utilia, potè itque juspatr. alienari inter vivos titulo universali, adeoque & ex testamento. Castrop. *ibid.*

3. Mediam viam ingreditur Castrop. citans pro se Garc. pag. 5. cap. 9. num. 18. admittitque juspatr. hereditarium reale, nimirum quòd annexum est alicui villæ vel castro, translato in fidei commissarium castro, transire simul in illum tanquam accessorium. Nec obstat citatas leges, cum magna sit disparitas inter jus sepulchrorum, & inter juspatr. libertorum, & inter jusp. de quo hic, ut videre est apud Molin. de primog. Jus verò patronatùs personale negat transferri in fidei commissarium aut usufructuarium universalem; eò quòd illud transferri non possit contra voluntatem institutoris; is autem id applicuit Titio, ejusque heredibus & successoribus, quo nomine non venit fidei commissarius vel usufructuarium universalem. Insuper hæres gravatus restituens hereditatem fidei commissario non propriè hereditatem, sed bona per hereditatem accepta restituit; neque cum fidei commissarium heredem facit; adeoque fidei commissarius & usufructuarium per hanc restitutionem non fiant hæredes, ergo nec patroni.

4. Unde etiam ad fundamentum oppositæ sententiæ responder, negando hereditatem formaliter talem transferri ad fideicommissarium, sed solum hereditatem materialiter, hoc est bona hereditatis; jus verò patronatùs hereditarium annexum esse solummodo, & sequi hereditatem

formaliter talem. Similem distinctionem vide apud Lott. loc. cit. n. 35. ubi ex Paulo à Castro ait, per hereditatis restitutionem factam fideicommissario non transire feuda, ut potè quæ non sint ut res hereditaria; sed propter hereditatem, hoc est, non sunt jura hereditaria, seu non habentur jure hereditario, habentur tamen & deveniunt ad heredem occasione hereditatis. Unde videndum, an, quòd de facto transit ad heredem, acquiratur ei alio titulo, quàm hereditario v. g. ex pacto & providentiâ majorum, ut in feudo, & in ipso etiam iure sepulchri, si familiare est.

5. Similiter ad alterum oppositæ sententiæ fundamentum dicit Castrop. fidei commissario & usufructuario universali competere omnia jura realia & personalia, quæ hæredi competunt ob bona hereditatis; non verò ea jura, quæ competunt hæredi præcisè iure sanguinis vel successione; jus autem patronatùs hereditarium personale habeatur non ex bonis acceptis, sed ex sanguine, vel ex successione; ac proinde non communicato sanguine vel successione transferri nequit. Ac denique est juspatr. personale etiam ex testamento legari possit, vel etiam expressè constitui ab institutore, ut obveniat quoque cum universitate bonorum fideicommissario, ut Garc. apud Pirh. loc. cit. non tamen sic cenferi ab eo institutum, aut juspatr. alienatum & legatum, eo ipso quòd fidei commissarium aut usufructuarium universalem constituerit. Ita Castrop. Idem vult Lott. cit. n. 37. dum ait: Rotam in una Maceraten. jurispatr. 5. Decemb. 1625. adhærentem huic sententiæ negativæ agnovisse tamen, id non esse ex natura rei; quia nimirum patronatus sit intransmissibilis ad fideicommissarium; sed provenire id ex mente testatoris, quin & ut Card. de Luca. de jurispatr. d. 56. n. 4. ubi agitur de fidei commissio universali, utrum in eo includatur juspatr. & sic transeat ad fideicommissarium, est quæstio potius voluntatis quàm potestatis, & d. 60. n. 3. quæstio ista est puri facti, & ambiguae voluntatis, certam & determinatam regulam non recipiens. Unde etiam, ubi non solum de expressa, sed etiam tacita & conjecturali voluntate testatoris constat, facile & levibus etiam ex conjecturis receditur ab illa regulâ: juspatr. non transire in fidei commissarium, quam ait rotam & curiam potius in quandam reverentiam antiquitatis tenere, quàm quòd probabilis ratio aliqua sic suadeat.

Questio 51. Num juspatr. transeat quoque ad creditorem, cui datum est pignus universaliis bonorum, in qua existit juspatr.

Respondeo negativè, Bart. juris Eccl. l. 3. c. 12. n. 237. citans Lamb. l. 1. p. 2. q. 9. art. 2. n. 3. Cened. qq. cam. l. 1. q. 10. m. ult. Roch. v. ipse. n. 60. Garc. p. 5. c. 5. n. 10. & 11. Castrop. cit. p. 4. n. 14. Corrad. l. 4. c. 5. n. 3. juxta c. cum Bertholdus. de sent. & res. judic. nam uti rei oppignorata, ita nec istius jurispatr. dominium ullum aut possessio in creditorem transfertur; sed solum nuda detentio, usque dum debitum persolvatur à domino; ad faciendam autem præsentationem, dominium vel saltem possessio istius jurispatr. requiritur juxta c. querelam. de elect. & c. consultationibus. h. t. Barb. loc. cit. sed nec ex actione pignoratitia transfertur in creditorem jus utendi pignore, quia pignus conceditur solum ad debiti securitatem, ac proinde omnis usus pignoris, qui huic securitati non obest, remanet debitori: usus autem